

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Paweł Czubik

SSN Grzegorz Pastuszko (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania M. P. i odwołania A. W.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 28 lutego 2024 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu
na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Białymstoku,
ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2022 r., poz. 714,
z udziałem A. Ł.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 17 lipca 2024 r.:

1. odrzuca odwołanie M. P.;

2. odrzuca odwołanie A. W..

Paweł Czubik Joanna Lemańska Grzegorz Pastuszko

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej także: „KRS” lub „Rada”) Uchwałą nr [...] z dnia 28 lutego 2024 r. (dalej także: „Uchwała”), działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2021, poz. 269 ze zm., dalej także: „u.KRS”), postanowiła:

1. przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie A. Ł. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Białymstoku;

2. nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie M. P., A. P. i A. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Białymstoku.

W dniu 3 kwietnia 2024 r. M. P. (dalej także: „Odwołująca się”) wniosła od tej Uchwały odwołanie w zakresie:

- pkt. 1, tj. przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie A. Ł. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Białymstoku oraz

- pkt. 2 w części dotyczącej nieprzedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie M. P. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Białymstoku.

Odwołująca się zarzuciła zaskarżonej Uchwale sprzeczność z prawem mającą wpływ na wynik postępowania, polegającą na naruszeniu:

1. art. 2, art. 7 i art. 10 Konstytucji RP poprzez udział w procedurze powołania sędziego organu, którego część składu została wybrana wbrew konstytucyjnej zasadzie trójpodziału władzy;

2. art. 32 i art. 60 Konstytucji RP poprzez naruszenie prawa uczestnika postępowania do niedyskryminacji w dostępie do służby publicznej z uwagi na wykonywany zawód referendarza sądowego;

3. art. 33 ust. 1 u.KRS poprzez podjęcie Uchwały bez dopełnienia obowiązku wszechstronnego rozpatrzenia sprawy i uwzględnienia racjonalnie ocenionych, wszystkich zgromadzonych w postępowaniu materiałów, z pominięciem istotnych okoliczności sprawy ujawnionych w toku postępowania, a mających wpływ na ocenę kwalifikacji skarżącej, w szczególności doświadczenia zawodowego, co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że kandydatura skarżącej spełnia w stopniu niższym ustawowe kryteria wyboru na stanowisko sędziego, niż kandydat przedstawiony Prezydentowi RP przez Radę w zaskarżonej Uchwale do powołania do pełnienia tego urzędu;

4. art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS poprzez brak pełnego i rzetelnego rozważenia przez zespół przy sporządzeniu listy rekomendowanych kandydatów oceny kwalifikacji kandydatów oraz ich doświadczenia zawodowego, tj. rekomendowanie kandydatury jedynie na podstawie dyskryminującej opinii Kolegium Sądu Okręgowego, z pominięciem należytego porównania we wszystkich kategoriach, które kandydaci wskazują w karcie kwalifikacyjnej kandydata;

5. art. 42 ust. 1 u.KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonej uchwały bez logicznego i wyczerpującego wyjaśnienia, dlaczego wybrany kandydat spełnia kryteria ustawowe w wyższym stopniu niż inni kandydaci;

6. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP poprzez niezastosowanie przy ocenie kandydatów na stanowisko sędziego reguł i kryteriów wyboru, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej oraz wbrew zakazowi dyskryminacji, wobec nieuwzględnienia przez Radę wszystkich informacji o kandydatach.

Z uwagi na podniesione zarzuty, odwołująca się wniosła o:

1. przyjęcie odwołania do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS;

2. uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa w celu zawieszenia postępowania konkursowego do czasu legalnego powołania wszystkich członków Krajowej Rady Sądownictwa, tak by nie było wątpliwości prawnych odnośnie legalności powołania sędziego.

Sąd Najwyższy postanowieniem z 12 czerwca 2024 r., I NKRS 40/24, działając na podstawie art. 44 ust. 2a u.KRS połączył sprawę o sygn. I NKRS 40/24 ze sprawą o sygn. I NKRS 38/24 w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. I NKRS 38/24.

Pismem z 18 kwietnia 2024 r. A. W. (dalej także: „Odwołująca się”) wiosła również odwołanie od tej Uchwały w zakresie:

- pkt. 1, tj. przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie A. Ł. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Białymstoku oraz

- pkt. 2 w części dotyczącej nieprzedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie A. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Białymstoku.

Odwołująca się zaskarżonej Uchwale zarzuciła sprzeczność z prawem mającą wpływ na wynik postępowania, polegającą na naruszeniu:

1. art. 187 ust. 1 Konstytucji RP poprzez podjęcie uchwały nr [...] z dnia 28 lutego 2024 r. przez organ ukształtowany sprzecznie z powołanym przepisem

ustawy zasadniczej, który nie posiada zdolności do realizowania swoich konstytucyjnych zadań, co wyklucza możliwość legalnego podejmowania uchwał;

2. art. 33 ust. 1 u.KRS poprzez podjęcie uchwały bez dopełnienia obowiązku wszechstronnego rozpatrzenia sprawy i uwzględnienia racjonalnie ocenionych, wszystkich zgromadzonych w postępowaniu materiałów, z pominięciem istotnych okoliczności sprawy ujawnionych w toku postępowania, a mających wpływ na ocenę kwalifikacji skarżącej, w szczególności jej doświadczenia zawodowego, co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że kandydatura skarżącej spełnia w stopniu niższym ustawowe kryteria wyboru na stanowisko sędziego, niż kandydat przedstawiony Prezydentowi RP przez Radę w zaskarżonej uchwale do powołania do pełnienia tego urzędu;

3. art. 31 ust. 1 i 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS poprzez wyznaczenie w skład zespołu, jednej osoby nie będącej już członkiem Rady (Pani sędzia K. F., która z dniem 1 lutego 2024 r. przeszła w stan spoczynku) i dopuszczenie tej osoby do głosowania nad kandydatami, co skutkowało przedstawieniem Radzie podczas posiedzenia wyników głosowania nieprawidłowo ukształtowanego zespołu, przy jednoczesnym braku poinformowania Rady o przedmiotowej wadzie proceduralnej, a także brak pełnego i rzetelnego rozważenia przez zespół przy sporządzeniu listy rekomendowanych kandydatów oceny kwalifikacji kandydatów oraz ich doświadczenia zawodowego, tj. rekomendowanie kandydata głównie na podstawie opinii Kolegium Sądu Okręgowego w Białymstoku, z pominięciem charakteru podejmowanych czynności orzeczniczych, różnorodności rozpoznanych spraw, doświadczenia w prowadzeniu posiedzeń jawnych, co doprowadziło do błędnego ustalenia, że kandydatura skarżącej spełnia w stopniu niższym ustawowe kryteria wyboru na stanowisko sędziego, niż kandydat przedstawiony do powołania do pełnienia tego urzędu Prezydentowi RP przez Radę w zaskarżonej Uchwale;

4. art. 42 ust. 1 u.KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonej uchwały bez logicznego i wyczerpującego wyjaśnienia, dlaczego kandydaci zajmując różne stanowiska służbowe, charakteryzujące się całkowicie odmiennym poziomem samodzielności, w ocenie Rady posiadają tożsame doświadczenie zawodowe, co uniemożliwia dokonanie kontroli jej legalności.

Z uwagi na podniesione zarzuty, odwołująca się wniosła o:

1. przyjęcie odwołania do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS;

2. uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na odwołania A. Ł. wniosł o ich oddalenie.

W sprawie obydwu odwołań Krajowa Rada Sądownictwa nie złożyła odpowiedzi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zd. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

Stosownie do art. 44 ust. 3 u.KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c. Oznacza to, że konstrukcja oraz wymagania odwołania od uchwały KRS czerpią z wzorca skargi kasacyjnej przewidzianej w procedurze cywilnej określonej w art. 398¹-398²¹ k.p.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 9 września 2021 r., I NKRS 24/21; postanowienie Sądu Najwyższego z 13 października 2022 r., I NKRS 168/21).

Stosownie do art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać: (1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części; (2) przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie; (3) wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany.

Natomiast zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c., sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Mając na uwadze § 3 art. 398⁶ k.p.c., Sąd Najwyższy odrzuca skargę kasacyjną, która podlegała odrzuceniu przez sąd drugiej instancji, albo zwraca ją temu sądowi w celu usunięcia dostrzeżonych braków.

W judykaturze Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że odwołanie od uchwały KRS nie musi zawierać wniosku o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 63/19). Jednakże pozostałe rygory formalne zastrzeżone dla skargi kasacyjnej znajdują w pełni zastosowanie w przypadku ww. odwołania. Odwołanie powinno zatem

spełniać wszystkie wymagania wymienione w art. 398⁴ § 1 k.p.c., a więc oznaczenie uchwały Rady, wraz ze wskazaniem, czy jest ona zaskarżona w całości, czy w części, przytoczenie podstaw odwoławczych, odpowiadających podstawom kasacyjnym i ich uzasadnienie, wniosek o uchylenie uchwały z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 9 września 2021 r., I NKRS 24/21; postanowienie Sądu Najwyższego z 13 października 2022 r., I NKRS 168/21).

Jak już wyżej wskazano, do postępowania z odwołania od uchwały KRS stosuje się przepisy o skardze kasacyjnej. Powołany art. 398⁴ § 1 k.p.c. wskazuje elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej – w przedmiotowej sprawie odwołań, a ich brak nie podlega usunięciu. Spełnienie powyższych wymogów formalnych wiąże się także z zapewnieniem ich koherencji merytorycznej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2023 r., I CSK 5475/22 i przywołane tam orzecznictwo). W innych orzeczeniach Sąd Najwyższy wskazał, że „bezwzględnie wymagane jest, by zakres zaskarżenia i wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia był ze sobą ściśle skorelowane; brak takiej korelacji skutkuje odrzuceniem skargi kasacyjnej” (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 30 stycznia 2023 r., I CSK 3651/22; 24 maja 2023 r., II NSNc 120/23; 18 maja 2023 r., III USK 207/22).

Rozbieżność między wskazanym w odwołaniu zakresem zaskarżenia Uchwały, od której zostało ono wniesione, a żądaniem odwołania *ab initio* wyklucza możliwość merytorycznego rozpoznania wniesionego odwołania przez Sąd Najwyższy. Nie jest bowiem możliwe sprecyzowanie zakresu kontroli odwołania oczekiwanego przez odwołującą się (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 14 lipca 2023 r., I CSK 3675/22; 25 września 2023 r., I CSK 731/23).

W przedmiotowej sprawie odwołujące się w swoich odwołaniach wskazały oznaczenie Uchwały, od której są one wniesione i zakres jej zaskarżenia tj. w zakresie: - pkt. 1, tj. przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie A. Ł. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Białymstoku oraz w zależności od odwołania

- pkt. 2 w części dotyczącej nieprzedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie M. P. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Białymstoku; albo

- pkt. 2 w części dotyczącej nieprzedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie A. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Białymstoku.

Jednocześnie każda z odwołujących się w swoim odwołaniu wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały nie wskazując zakresu żadanego uchylenia.

W tym kontekście Sąd Najwyższy zauważył, że zakresu żadanego uchylenia nie można domniemywać, ani też wyinterpretować z ogólnego stwierdzenia „uchylenie zaskarżonej uchwały”. Takie działania, wobec braku usankcjonowania ich w przepisach obowiązującego prawa, pozostają poza sferą jego uprawnień.

Stąd przyjąć należy, że niezgodność między zakresem zaskarżenia a wnioskiem odwołania stanowi nieusuwalny brak formalny tego środka zaskarżenia. Czyni to wniesione odwołania niedopuszczalnymi i nie pozwala na ich merytoryczne rozpoznanie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS odrzucił odwołania.

Zdanie odrębne do pkt. 2 postanowienia złożyła Prezes SN Joanna Lemańska.

Paweł Czubik Joanna Lemańska Grzegorz Pastuszko

[SOP]

**Uzasadnienie zdania odrębnego Prezes SN Joanny Lemańskiej
do punktu 2. postanowienia Sądu Najwyższego
z 17 lipca 2024 r., I NKRS 38/24**

Zgłaszam zdanie odrębne do punktu 2. postanowienia Sądu Najwyższego z 17 lipca 2024 r., I NKRS 38/24.

W moim przekonaniu, w okolicznościach niniejszej sprawy nie było podstaw do uznania, że odwołanie A. W. (dalej: Skarżącej 1) było obarczone nieusuwalną wadą konstrukcyjną, wyrażającą się w braku prawidłowego sformułowania wniosku odwołania. Z tych względów, w mojej ocenie, brak było podstaw do odrzucenia

powyższego odwołania, a co za tym idzie, powinno ono być zostać rozpoznane merytorycznie.

Opowiadam się przy tym za częściowo odmienną argumentacją prawną, niż przedstawiona w uzasadnieniu postanowienia z 17 lipca 2024 r., I NKRS 38/24, w odniesieniu do wykładni 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1615, dalej: u.KRS).

Nie ulega wątpliwości, że stosownie do art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, skoro w postępowaniu z odwołań od uchwał KRS należy odpowiednio stosować przepisy o skardze kasacyjnej, to odwołanie powinno zawierać m.in. oznaczenie uchwały, od której jest wniesione, ze wskazaniem, czy jest ona zaskarżona w całości czy w części (pkt 1), oraz wniosek o uchylenie uchwały z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia (pkt 3). Elementy te mają dla odwołania - podobnie jak dla skargi kasacyjnej - charakter konstrukcyjny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 października 2021 r., V CSK 31/21).

Na gruncie procedury cywilnej w odniesieniu do skargi kasacyjnej przyjmuje się, że spełnienie wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., dotyczących elementów konstrukcyjnych skargi kasacyjnej jako pisma procesowego kwalifikowanego - obejmującego nadzwyczajny środek zaskarżenia (w tym prawidłowego sformułowania wniosku), wymaga szczególnych kwalifikacji zawodowych, co znalazło swój wyraz we wprowadzeniu przymusu adwokacko-radcowskiego (art. 87¹ § 1 k.p.c.).

Wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej, zawarte w art. 398⁴ § 1 k.p.c. stanowią przy tym o samej istocie skargi, a braki w zakresie tych elementów konstrukcyjnych prowadzą do potraktowania jej jako dotkniętej tzw. wadą istotną. Niezachowanie tych warunków nie może być uzupełnione, a pisma nie można traktować jako skargi kasacyjnej. W konsekwencji skarga powinna być odrzucona jako niedopuszczalna bez wzywania do uzupełnienia jej braków (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 marca 2022 r., II CSKP 439/22). Dotyczy to również wady w postaci niezamieszczenia w skardze kasacyjnej wniosku o uchylenie lub o uchylenie i zmianę zaskarżonego orzeczenia, a także zakresu żadanego uchylenia lub uchylenia i zmiany, które to wady powinny skutkować

odrzućeniem skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c., z powodu niespełnienia wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12; z 15 czerwca 2016 r., II CZ 43/16).

W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się zarazem, że elementy wymienione w art. 398⁴ § 1 k.p.c. stanowią zręb omawianego środka zaskarżenia i dopiero ich prawidłowe skonstruowanie pozwala uznać dane pismo za odpowiednio skomponowaną skargę kasacyjną. Skarga ta wnoszona jest bowiem od orzeczenia cechującego się walorem prawomocności, wobec czego, niezależnie od ogólnych zasad skargowości i dyspozycyjności, skarżący powinien w pełni precyzyjny sposób określić granice możliwej ingerencji Sądu Najwyższego w orzeczenie, od którego wywiedziona jest skarga kasacyjna. Brak zharmonizowania zakresu zaskarżenia i wniosku skargi prowadzi do zaburzenia ustalenia granic kognicji sądu rozpoznającego skargę kasacyjną, skoro zakres, w którym - wobec zaskarżenia orzeczenia sądu drugiej instancji - możliwa staje się ingerencja Sądu Najwyższego, nie odpowiada ściśle wnioskowi skargi, zawierającym stanowisko strony co do oczekiwanej treści rozstrzygnięcia mającego zapaść w postępowaniu kasacyjnym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 marca 2022 r., II CSKP 439/22, oraz z 19 czerwca 2024 r., I CSK 1866/23).

Należy jednak mieć na uwadze, że w judykaturze Sądu Najwyższego dopuszcza się możliwość odstąpienia przez sąd od literalnej wykładni przepisów dotyczących wymogów formalnych skargi kasacyjnej, uznając jednocześnie, że to, czy w konkretnym przypadku należy odstąpić od literalnej wykładni przepisów dotyczących wymogów formalnych skargi kasacyjnej każdorazowo powinno podlegać ocenie sądu, który rozpoznaje daną sprawę. W postanowieniu z 22 czerwca 2016 r., III CZ 22/16, Sąd Najwyższy trafnie stwierdził, że takie podejście do wymagań formalnych skargi kasacyjnej nie tylko nie jest sprzeczne z art. 398⁴ § 1 k.p.c., ale wskazuje, że sąd czuwa, aby prawo strony do rzetelnego procesu było respektowane, a nie, że dąży do pozbawienia strony możliwości rozpoznania skargi kasacyjnej merytorycznie.

Dodatkowo w orzecznictwie Sądu Najwyższego, słusznie w mojej ocenie, dopuszcza się również w przypadkach całkowicie jednoznacznych możliwość

domyślnego uzupełnienia wniosku o uchylenie zaskarżonego orzeczenia we wskazanym wcześniej zakresie zaskarżenia i nadanie jej dalszego biegu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 17 maja 2016 r., I PZ 5/16, oraz z 24 czerwca 2024 r., I CSK 930/24).

Powyższe oznacza, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane są dwa podejścia – restrykcyjne i liberalne. Skoro więc możliwe i dopuszczalne są dwa podejścia, to sam już brak wprowadzenia przez ustawodawcę w sprawach z odwołań od uchwał KRS wydanych w postępowaniach nominacyjnych przymusu radcowsko-adwokackiego, powinien przemawiać za przyjęciem drugiego, liberalnego podejścia, skoro strona postępowania może samodzielnie złożyć odwołanie (tak, jak miało to miejsce w tej sprawie). Trudno zakładać, że każdy prawnik (nawet spełniający formalne wymagania dla objęcia stanowiska sędziego) spełnia równocześnie wymagania „szczególnych kwalifikacji zawodowych”, typowych dla wykonywania zawodu adwokata czy radcy prawnego, a które nabywane są w drodze kilkuletniej aplikacji i poświadczone odpowiednim egzaminem państwowym.

Przyjęcie liberalnego podejścia uzasadnia również specyfika postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał KRS wydanych w postępowaniach nominacyjnych. Należy bowiem mieć na uwadze, że w przypadku odwołania od tego rodzaju uchwały KRS, Sąd Najwyższy jest pierwszą i jedyną instancją sądową dokonującą kontroli zaskarżonej uchwały. Konsekwentnie, zbyt restrykcyjne podejście do wymogów konstrukcyjnych odwołania skutkować może pozbawieniem strony drogi sądowej, a w ten sposób naruszeniem jej konstytucyjnego prawa do sądu, wyrażonego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Prawo do sądu nie może być zaś rozumiane jedynie formalnie, jako dostępność drogi sądowej w ogóle, ale także materialnie, jako możliwość prawnie skutecznej ochrony praw na drodze sądowej. Ochronę taką gwarantuje natomiast tylko takie ukształtowanie warunków realizacji tego prawa, które nie prowadzi do - pozbawionego należytego uzasadnienia - ograniczenia możliwości merytorycznego zbadania przez sąd zarzutów formułowanych przez skarżącego. Ograniczenie takie stoi bowiem w opozycji do - wynikającej z unormowań konstytucyjnych - dyrektywy możliwie szerokiego ujęcia spraw objętych prawem do sądu.

W sprawie nie ulega wątpliwości, że odwołanie wniesione przez Skarżącą 1 nie zawierało prawidłowo sformułowanego wniosku o uchylenie zaskarżonej uchwały w rozumieniu art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS. Skarżąca 1 poprzestała bowiem na stwierdzeniu, że: „wnosi o uchylenie zaskarżonej uchwały oraz przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania”, nie precyzując w żaden sposób zakresu żądanego uchylenia tej uchwały.

Równocześnie z treści uzasadnienia odwołania i zawartej tam argumentacji przedstawionej przez Skarżącą 1 można wywieść ponad wszelką wątpliwość, że Skarżąca 1 domagała się uchylenia zaskarżonej uchwały w tożsamym zakresie, w jakim ją zaskarżyła, tj. w zakresie pkt 1 w całości oraz w zakresie pkt 2 w części dotyczącej nieprzedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie Skarżącej 1 do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Białymstoku. Świadczy o tym chociażby fakt, że w treści uzasadnienia odwołania Skarżąca 1 wyraźnie odnosi swoje rozważania i analizę porównawczą kompetencji do osoby wskazanej w pkt 1 (a które to wskazanie stanowi równocześnie całość pkt 1 uchwały) oraz do siebie, z pominięciem pozostałych uczestników (co przemawia za tym, że w istocie kwestionuje negatywne rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 jedynie w odniesieniu do swojej sytuacji prawnej). Sąd Najwyższy mógł więc z łatwością ustalić intencję Skarżącej 1 w odniesieniu do zakresu wniosku o uchylenie zaskarżonej uchwały i sprawę rozpoznać merytorycznie. W konsekwencji, w moim przekonaniu, w niniejszej sprawie w odniesieniu do odwołania Skarżącej 1 nie mogło być mowy o braku zsynchronizowania zakresu zaskarżenia uchwały z wnioskiem odwołania i nie było podstaw do jego odrzucenia.

Z powyższych względów stoję na stanowisku, że mimo braku precyzyjnie sformułowanego wniosku w *petitum* odwołania przez Skarżącą 1, w niniejszej sprawie zachodziły podstawy do odstąpienia przez Sąd Najwyższy od literalnej wykładni przepisów art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS dotyczących wymogów konstrukcyjnych odwołania.

W przypadku odwołania M. P. (dalej Skarżącej 2) mamy do czynienia z sytuacją odmienną, co powoduje, że ta część (pkt. 1 postanowienia Sądu

Najwyższego z 17 lipca 2024 r., I NKRS 38/24) rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego jest trafna.

Odwołanie wniesione przez Skarżącą 2 w kluczowym zakresie jest identyczne jak odwołanie Skarżącej 1, i podobnie nie zawiera prawidłowo sformułowanego wniosku o uchylenie zaskarżonej uchwały w rozumieniu rt.. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS. Skarżąca 2 również poprzestała na stwierdzeniu, że: „wnosi o uchylenie zaskarżonej uchwały oraz przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania”, nie precyzując w żaden sposób zakresu żadanego uchylenia tej uchwały.

Nawet jednak przyjmując omówioną wcześniej liberalną wykładnię, nie da się w tym przypadku zastosować analogicznego – jak w przypadku Skarżącej 1 – zabiegu, polegającego na uzupełnieniu w sposób domyślny niepełnego wniosku o uchylenie zaskarżonej uchwały. Skarżąca 2, jakkolwiek zaskarżyła uchwałę w części, to jednak w uzasadnieniu swojego odwołania podniosła jedynie ogólne argumenty odnoszące się do treści całej uchwały. Treść odwołania nie pozwala na poczynienie jakichkolwiek ustaleń, w jakim zakresie kwestionuje ona zaskarżoną uchwałę, a w rezultacie - jakiej części dotyczyć ma żądanie uchylenia kwestionowanej uchwały. Sąd Najwyższy nie jest więc w stanie, w odniesieniu do odwołania Skarżącej 2, ustalić granic swojej kognicji, co uniemożliwia merytoryczne rozpoznanie sprawy w tej części.

Z powyższych przyczyn zdecydowałam się na zgłoszenie zdania odrębnego, składając je jedynie do pkt. 2 orzeczenia.

r.g.

[ał]